

Γιάννης Πανούσης

Αν-αιρετικά

Των εχόντων

*Η ιστορία γράφεται
χωρίς επιμύθιο*

Χρ. Βαβέρη – Βάρα, Χωρίς επίλογο

Είμαστε σίγουροι ότι την οικονομική κρίση τη βιώνουν όλοι οι έλληνες κατά τον ίδιο τρόπο; Και δεν αναφέρομαι στα ποσοτικά στοιχεία των περικοπών αλλά στα ποιοτικά της κουλτούρας της διαχείρισης μιας αιφνίδιας αλλαγής status. Οι πλούσιοι θα γίνουν πιο συντηρητικοί, οι φτωχοί πιο ριζοσπαστικοί ή όλοι θα μισήσουν την Ελλάδα;

Των μη-όντων

*Και της αχαριστίας η αγνωμοσύνη
ό,τι φοβάται ο κοινωνικός ιστός*

προτοπρεσβ. Γ. Διαμαντόπουλος, Το ιδίωμα της ευγνωμοσύνης...

Και βέβαια υπήρχαν λεφτά. Τα είχαν κρύψει οι εργαζόμενοι μέσα στους παχυλούς μισθούς τους και οι απόμαχοι μέσα στις εξαψήφιες συντάξεις τους. Τώρα όλοι νοιώθουν καλύτερα που απηλλάγησαν από τα περιττά αυτά βάρη.

Των υπερβαινόντων

*Κι όταν το Κράτος πτωχεύει
δέρνει ο ένας τον άλλον
ως υπεύθυνον του κακού*

Π. Κατράκης, Εθνικός κατήφορος

Αντί για νικητές-θύτες και νικημένους-θύματα μήπως θάπρεπε να δημιουργήσουμε συνειδήσεις και πρακτικές κοινής ευθύνης; Το λεγόμενο ανταγωνιστικό περιβάλλον μόνο με αλληλεγγύη (στην πράξη όχι στα λόγια) και συνευθύνη (στις δύσκολες και όχι στις εύκολες ώρες) αντιμετωπίζεται.

Των μη-ανηκόντων

*Ταξίδεψα καβάλα στο όνειρο
κόντρα στον άνεμο*

Π. Κρητικός, Που τελειώνει το ταξίδι σου;

Όταν αυτοί που διαφωνούν είναι περισσότεροι από αυτούς που συμφωνούν κι όταν αυτοί που ζητούν είναι λιγότεροι από αυτούς που «δίνουν» τότε όχι μόνον έχουμε ξεφύγει από τα πελατειακά δίχτυα των Κομμάτων αλλά συνάμα έχουμε αποδείξει ότι υπάρχει κι άλλος δρόμος.

Των κατεχόντων

*Διασχίζω το ανώνυμο πλήθος
προσπαθώντας να φτάσω στον ποιητή*

Κ. Χελμού, Διασχίζω

Αναρωτιέμαι αυτοί οι διάφοροι συνταγολόγοι ή συνταγογράφοι της ευτυχίας σε ποιον κόσμο ζουν. Στον υπόκοσμο του περιθωρίου αποκλείεται. Στον κόσμο της ανασφάλειας δεν νομίζω. Άρα μένει ο υπέρκοσμος των πετυχημένων και προβεβλημένων που «αισθάνονται την ανάγκη» να μοιραστούν μαζί μας τις συνταγές της ευτυχίας (τους).

Των απόντων

*Ποτέ μην κάνεις παρέα
με ανθρώπους που δεν σου ανοίγουν
τα χαρτιά τους*

Κ. Μουρσελάς, *Κλειστόν λόγω μελαγχολίας*

Γιατί πιστεύουμε ότι όλοι οι νεοέλληνες (αλλά κυρίως οι νεοκυβερνώντες) έχουν ιστορική μνήμη; Ποιος μας διαβεβαιώνει ότι στα Πανεπιστήμια της (με ανταμοιβή) παραγωγής ηγετικών στελεχών τους διδάξανε Μακρυγιάννη, Γλέζο, Λαμπράκη;

Αυτή τη διάσταση της νεο-πολιτικής να τη φοβόμαστε περισσότερο από την ενδημική διαφθορά της εξουσίας.

Των βωόντων

*Ο Σολωμός σαν έμαθε πως ο Τερτσέτης
δεν υπόγραψε την καταδίκη του Κολοκοτρώνη
ίσως και να στοχάστηκε
έξω απ' την έπαρσή του
πως ένα ποίημα καλό
γράφεται και με πράξεις*

Θ. Παπαθανασόπουλος, *Κέρκυρα 1834*

Στο ελληνικό πολιτικό σύστημα δεκάδες (μέχρι εκατοντάδες) κόμματα διεκδικούν την ψήφο του λαού. Το ερώτημα είναι αν αναφέρονται στον «όλο λαό» ή «στο δικό τους λαό» (δηλαδή στους ψηφοφόρους τους). Εντέλει πόσους λαούς έχουμε σ' αυτή τη χώρα;

Των αγιαζόντων

*Γουστόζικοι θεατρίνοι που ολοζώης
παίζετε λοφυρόμενοι
με μόνο θεατή τον εαυτό σας*

Γ. Μανουσάκης, *Δεινοί ποιητές*

Τελικά έχει ηθική η (όποια) εξέγερση; Αναλαμβάνει την ηθική (προς τα θύματά της) ευθύνη για τις (όποιες) παράπλευρες απώλειες; Αν όχι, πώς οραματίζονται μερικοί τον «ηθικό καινούργιο κόσμο»; Ακόμα κι αν ο σκοπός αγιάζει τα μέσα, ποιος αγιάζει το σκοπό; Αυτό αγιάζεται;

Των καταγγελλόντων

*Αναζητώ την ψυχή μου
χαμένη στις πολλές διαβάσεις
την υψώνω*

σαν κουρέλι σημαίας

Ευαγγ. Παπαχρήστου-Πάνου, Σύναξη

Ως έλληνες πολλές φορές κυνηγάμε την ουρά μας (για να τη διαγκώσουμε ενώ γνωρίζουμε ότι είναι δηλητηριασμένη;) Κυνηγάμε τη σκιά μας (έναν από καιρό «αποθανόντα» ηρωικό αντάρτη ή λαϊκό Ζορμπά). Τελικά μήπως εμείς κυνηγάμε τον εαυτό μας κι όχι οι καταγγελλόμενοι ξένοι;

Των συμπραττόντων

Μην κυνηγάς την τύχη

γιατί φεύγει

προκάλεσέ την

να σε κυνηγήσει αυτή

P. Οικονομίδου-Κόγια, Άτιτλο

Όλα τάχαμε δει αλλά υποψήφιους Πρωτάνεις να κινητοποιούν «μπράβους της μέρας και της νύχτας» για να κερδίσουν τις εκλογές δεν το πιστεύαμε. Τώρα αν μας ρωτήσετε γιατί το Υπουργείο Παιδείας σιωπά και τα Δικαστήρια «ευαισθητοποιούνται» τόσο γρήγορα για να τους βοηθήσουν δεν έχουμε άλλη απάντηση από την ελληνικής αποκλειστικότητας λέξη «διαπλοκή».